

Fusió musical al Centre Penitenciari de Joves amb la Simfònica del Vallès

 Per Mercedes Conde Pons.

L'Orquestra Simfònica del Vallès difon, des del 2004, la música clàssica als centres penitenciaris de Catalunya per mitjà d'un conveni marc d'activitats i reinserció social amb el Departament de Justícia de la Generalitat i el suport de l'Obra Social Bancaixa. El projecte va començar amb concerts didàctics per apropar la música a espais i col·lectius en risc d'exclusió en els quals participaven músics de l'Orquestra Simfònica del Vallès. Però, des de l'any passat, les activitats inclouen també la interacció i participació amb els reclusos. Concretament, l'any passat dos reclusos –un trombonista i un trompetista– van participar en un concert conjunt amb un *ensemble* format per músics de l'OSV, a la presó de Lledoners.

Enguany ha estat el torn d'un grup de joves que voluntàriament han escollit formar part del taller artístic de música del Centre Penitenciari de Joves (únic a Catalunya), situat al costat de la presó de Quatre Camins, al terme municipal de la Roca del Vallès. Aquest no és el primer cop que es fa aquest taller, que funciona des del 2009, però sí que és la primera vegada en què s'interactua amb la música clàssica, un gènere, val a dir-ho, que no té gaires seguidors entre els interns joves..., però que ha despertat la curiositat dels participants, tot incentivant-los l'interès pels instruments de l'orquestra clàssica, la seva sonoritat... i provocant també l'intercanvi de coneixements amb els quatre músics de l'Orquestra Simfònica del Vallès que hi han participat (violí, contrabaix, trompeta i trombó), que s'han deixat contagiar dels ritmes i gèneres afins als joves reclusos.

El Centre Penitenciari de Joves funciona –en aquesta localitat– des de fa quatre anys i acull joves entre 18 i 23 anys, amb una capacitat màxima de 410 interns aproximadament. Els joves interns reben classes i participen en tallers com aquest, a banda de col·laborar en les tasques que se'ls encomanen. El projecte "Converses sonores a joves" en què ha col·laborat l'Orquestra Simfònica del Vallès, ha tingut lloc en sis sessions durant el mes de maig de 2012 i ha culminat en la creació d'una cançó: *Tengo, tengo*, que ha estat enregistrada i serà el regal dels interns a l'OSV pel seu 25è aniversari. La cançó, de missatge festiu i positiu –"Tengo la música en mi cuerpo"– té una clara preeminència del rap i el flamenc, gèneres que han sabut fusionar amb els sons dels instruments clàssics i que ha originat una cançó encomanadissa en la qual els joves han demostrat les seves molt més que notables aptituds per a la música. Els joves expressen que aquest taller els ha servit per incentivar la solidaritat entre companys, la il·lusió i el treball en equip i que se senten agraïts de tenir l'oportunitat de fer quelcom diferent que els agrada i els permet expressar-se. I és que entre el grup de 9 joves que hi han participat –fonamentalment d'ètnia gitana, marroquins i llatins– hi ha autèntics talents, amb veus portentoses, ritmes incansables i molt d'entusiasme.

El Daniel i la Sònia, els dos encarregats de tirar endavant la proposta, s'han mostrat molt satisfets amb els resultats i en destaquen que tots els participants hi han col·laborat des del principi fins al final, s'hi han compromès i han sabut valorar l'interès de la proposta amb un gènere que no els és conegut, com la clàssica.

L'objectiu d'aquest tipus de projectes s'emmarca en l'àmbit de l'educació social i busca educar holísticament, atenent les necessitats de cada persona sense descuidar el grup, fent servir l'espai social de la presó com a espai educatiu i construint xarxes d'aprenentatge adaptades a les necessitats i els interessos de les persones privades de llibertat. Se'ls inculquen valors, alhora que se n'incentiven les aptituds i se'ls treballa l'autoestima i la convivència social, tot donant-los responsabilitats. Síntoma de l'èxit de la proposta és sentir dir als mateixos interns que quan treballen fent música, poden oblidar que

estan interns, perquè perden la noció del temps i de l'espai a la sala on tenen els instruments i les eines per treballar. En aquest sentit, Bancaixa ha donat al centre una bateria i un iPad per contribuir al desenvolupament de les tasques artístiques dels joves adscrits a aquest taller.

És una bona mostra de com la música pot ser també una eina d'inclusió social i de millora de les condicions de vida de les persones.